

Museus, sostenibilitat i comunitat: del discurs ambiental a la responsabilitat social

Publicat per [Interacció](#) [1] el 06/07/2022 - 16:35 | Última modificació: 29/06/2026 - 12:54

Aquest text permet entendre un desplaçament significatiu en el debat museístic dels darrers anys. Les XXXIII Jornades de la Xarxa de Museus Locals, celebrades el 17 i 18 de novembre de 2021, mostren com la sostenibilitat deixa de ser una qüestió vinculada exclusivament a l'eficiència energètica o a la gestió ambiental per convertir-se en una reflexió més àmplia sobre el paper social dels museus. La pregunta de fons no és només com poden reduir el seu impacte ecològic, sinó quina contribució poden fer davant la crisi ecosocial contemporània.

La crònica recull les aportacions de diversos especialistes internacionals i professionals de museus que coincideixen a assenyalar que la sostenibilitat implica repensar la relació entre cultura, territori, comunitat i institucions. Les intervencions de figures com Yayo Herrero, Henry McGhie o Michel Lazinger situen els museus com a espais capaços de generar consciència crítica, reforçar els vincles comunitaris i contribuir a la construcció d'una societat més justa i resiliència.

Un dels aspectes més rellevants és la insistència en la proximitat. Els museus locals apareixen com a infraestructures culturals especialment ben posicionades per connectar coneixement, patrimoni i comunitat. La sostenibilitat es vincula així a la capacitat de teixir relacions, recuperar sabers tradicionals, fomentar la participació ciutadana i reforçar el sentiment de pertinença als territoris.

Les experiències presentades durant les jornades reforcen aquesta idea. El Museu de la Vida Rural, el Museu del Ter, el Museu d'Art de Cerdanyola, el Museu Marítim de Mallorca o la Fundación Cerezales mostren maneres diverses d'articular patrimoni, educació, inclusió, desenvolupament territorial i sostenibilitat. En tots els casos, la qüestió ambiental es combina amb preocupacions socials com l'accessibilitat, la memòria col·lectiva, la inclusió o les condicions laborals dels equips.

La reflexió final és especialment significativa. El text sosté que els museus han deixat de limitar-se a conservar el passat per assumir una funció activa en la construcció del futur. La seva capacitat educativa, la credibilitat social que acumulen i la seva proximitat amb les comunitats els converteixen en agents de transformació capaços de generar valors compartits i promoure una nova cultura basada en la sostenibilitat.

La sostenibilitat que emergeix de les jornades no es limita a la gestió ambiental dels equipaments. Es construeix en la relació entre patrimoni, comunitat, territori i responsabilitat col·lectiva.

El text anticipa debats que han guanyat pes en els darrers anys dins les polítiques culturals locals. La sostenibilitat hi apareix menys com una qüestió tècnica i més com una pregunta sobre la funció pública dels equipaments culturals. També resulta rellevant perquè connecta l'Agenda 2030 amb pràctiques concretes de proximitat, evitant que els ODS quedin reduïts a un marc declaratiu. La idea del museu com a espai de comunitat, de cura i de construcció de capacitats col·lectives continua sent un dels principals reptes dels equipaments culturals contemporanis. (n. de l'e., 2026)

Referència

Costa Mateo, L. (2022). XXXIII Jornades de la Xarxa de Museus Locals: Museus i SOStenibilitat: de la missió a l'acció. Crònica i reflexions. Revista Catalana de Museologia, 12.

[Text complet](#) [2]

Categories: Crònica

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: cultura i sostenibilitat

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: patrimoni cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2022/07/jornades-xml-museus-sostenibilitat>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://revista.museologia.cat/ct/article/xxxiii-jornades-de-la-xarxa-de-museus-locales-museus-i-sostenibilitat-de-la-missio-a-l-accio-cr-nica-i-reflexions-214>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8994>